KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

LISANS TEZI

İLETİM HATLARINDA EMPEDANS TABANLI ARIZA YERİ TESPİTİ İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM Oğulcan Kırtay

KOCAELİ 2018

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

LISANS TEZI

İLETİM HATLARINDA EMPEDANS TABANLI ARIZA YERİ TESPİTİ İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM

Oğulcan Kırtay

Prof. Dr. Nevcihan Duru	
Danışman, Kocaeli Üniv.	
Doç. Dr. Sevinç İLHAN OMURCA	
Jüri Üyesi, Kocaeli Üniv.	
DR. Ögr. Üyesi Orhan AKBULUT	
Jüri Üyesi, Kocaeli Üniv.	

Tezin Savunulduğu Tarih: 01.06.2018

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu	tez
çalışması,	a
macıyla gerçekleştirilmiştir.	
Tez çalışmamda desteğini esirgemeyen, çalışmaları yüreklendiren danışmanım sor	•
Tez çalışmamın tüm aşamalarında bilgi ve destekle hocam teşekkür ediyoru	•
Tez çalışmamda gösterdiği anlayış ve destek için sa sunarım.	ayın teşekkürlerimi
Hayatım boyunca bana güç veren en büyük destekç mutluluklarımı paylaşan sevgili aileme teşekkürler	,
Mayıs – 2018	Oğulcan Kırtay

Bu dokümandaki tüm bilgiler, etik ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilip sunulmuştur. Ayrıca yine bu kurallar çerçevesinde kendime ait olmayan ve kendimin üretmediği ve başka kaynaklardan elde edilen bilgiler ve materyaller (text, resim, şekil, tablo vb.) gerekli şekilde referans edilmiş ve dokümanda belirtilmiştir.

Öğrenci No: 190202005
Adı Soyadı: Oğulcan Kırtay
İmza:

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜRiÇİNDEKİLER			
GİRİŞ	1	1.1.	Tezin
Adı1		1.2.	Tezin
Konusu	.1	1.3.	Tezin
Amacı1		1.4.	Tezin
Önemi1	L	1.5.	Araştırma
Soruları2		1.6.	Tezin
Sınırlılıkları	.2	1.7.	Tezin
Düzeni	3	2.	KURAMSAL
ARTALAN4 2	2.1. Kuraldı	şı Durum	İmleme ve
Türkçe4	2.1.1.		Yükselme
Çözümlemeleri6	2.1.2.	Uzaktan	Uyum
Çözümlemeleri15	2.1.3.	Nesne	Denetimi
Çözümlemesi31	2	.1.4.	Genel
Bakış36		2.2.	Durum
Eşleme	z (1991)		38

ŞEKİLLER DİZİNİ

Tablo 1: Alanyazında Türkçe KDİ Öznelerine Yönelik İddialar

```
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ
α1,2,3: Eğim için alınan açı, (°)
φ : Açı, (°)
\theta: Açı, (rad)
d: Arıza noktasının referans baraya uzaklığı, (%)
dcapS: Seri kapasitörün S barasına uzaklığı, (%)
dcapR: Seri kapasitörün R barasına uzaklığı, (%)
dS: Arıza noktasının S barasına uzaklığı, (%)
dR: Arıza noktasının R barasına uzaklığı, (%)
f0: İşaretin frekansı, (Hz)
fS: Örnekleme frekansı, (Hz)
Ι
0
: Sıfır bileşen akımı, (A)
1
: Pozitif bileşen akımı, (A)
2
: Negatif bileşen akımı, (A)
Ia: a fazı akımı, (A)
Iab: a fazı ve b fazı akımları farkı, (A)
Ib: b fazı akımı, (A)
Ibc: b fazı ve c fazı akımları farkı, (A)
Ic: c fazı akımı, (A)
Ica: c fazı ve a fazı akımları farkı, (A)
Icap: Seri kapasitör üzerinden geçen akım, (A)
IF: Arıza noktasından geçen akım, (A)
IFR: Arıza noktasından geçen akımın R barasından gelen kısmı, (A)
IFS: Arıza noktasından geçen akımın S barasından gelen kısmı, (A)
Iönce: Arıza öncesi akım, (A)
IR: R barasından çıkan akımı, (A)
Iref: Alınan referans akım, (A)
IS: S barasından çıkan akımı, (A)
Isüp: Süperpozisyon akımı, (A)
Isüp*: Süperpozisyon akımının eşleniği, (A)
RF: Arıza noktası empedansı, (\Omega)
XL: Hat empedansının imajiner bileşeni, (\Omega)
xd": Senkron makinenin subtransientreaktansı, (pu)
\mathbf{V}
: Sıfır bileşen gerilimi, (V)
1
```

: Pozitif bileşen gerilimi, (V)

V

2

: Negatif bileşen gerilimi, (V)

Va: a fazı gerilimi, (V)

Vab: a fazı ve b fazı gerilimleri farkı, (V)

Vb: b fazı gerilimi, (V)

Vbc: b fazı ve c fazı gerilimleri farkı, (V)

Vc: c fazı gerilimi, (V)

Vca : c fazı ve a fazı gerilimleri farkı, (V)

Vcap: Kapasitör öncesindeki bağlantı noktasının gerilimi, (V)

VR: R barası (uzak bara) gerilimi, (V)

Vref: Alınan referans gerilimi, (V)

VS: S barası (yakın/referans bara) gerilimi, (V)

VF: Arıza noktası gerilimi, (V)

ZCap-F : Seri kapasitör ile arıza noktası arasındaki empedans, (Ω)

ZL: Hat empedansı, (Ω)

ZR:R barasından görülen thevenin empedansı, (Ω)

ZS: S barasından görülen thevenin empedansı, (Ω)

Kısaltmalar

AC: AlternativeCurrent (Alternatif Akım)

ANN: ArtificialNeural Networks (Yapay Sinir Ağları)

DDA: DeterministicDifferentialApproach (Deterministik Diferansiyel Yaklaşım)

FACTS: FlexibleAlternativeCurrentTransmissionSystem (Esnek Alternatif Akım İletim Sistemi)

IEEE: TheInstitute of ElectricalandElectronicsEngineers (Elektrik ve Elektronik

Mühendisleri Enstitüsü)

Im: İmajiner min: Minimum

MOV: Metal OxideVaristor (Metal Oksit Varistör) PMU: PhasorMeasurementUnit (Fazör Ölçüm Ünitesi)

R: Receiving (Alan)

Re: Reel

S: Sending (Gönderen)

SC: Series Capacitor (Seri Kapasitör)

İLETİM HATLARINDA EMPEDANS TABANLI ARIZA YERİ TESPİTİ İÇİN YENİ BİR YAKLAŞIM

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, iletim hatlarında arıza yeri tespiti için empedansa dayalı algoritmaları

incelemek ve seri kompanze edilmiş hatlar için yeni bir algoritma geliştirmektir. Öncelikle, tek yada iki baradan alınan ölçümleri kullanarak arıza yerini belirleyen temel algoritmalar tanımlanmıştır. Örnek test sistemleri üzerinde sistem ve arızaya ilişkin parametreler değiştirilerek, temel arıza yeri algoritmalarından elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Sistem parametreleri hat modeli ve sistemin homojen olup olmama durumlarını kapsarken, arızaya ilişkin parametreler arıza tipi, konumu ve direnci olarak

alınmıştır.

Seri kompanze edilmiş iletim hatlarında empedansa dayalı geliştirilmiş temel algoritmaların

yeterli olmadığı, bu duruma özel algoritmaların gerekliliği bir uygulama ile gösterilmiştir. Bu

özel algoritmalar incelenerek kısaca özetlenmiştir. Buradan hareketle, iletim hatlarında seri

kompanzasyon durumunu dikkate alan performansa dayalı yeni bir arıza yeri tespiti algoritması

bu tez kapsamında geliştirilmiştir.

Geliştirilen bu algoritma, hat bilgileri ve iki baradan alınan ölçümleri kullanarak iteratif olarak

arıza yerini hesaplayan, bütün örneklerdeki sonuçları karşılaştırarak minimum hata ile bir

sonuca ulaşan bir algoritmadır. Önerilen algoritma, hem temel algoritmalar hem de seri kompanze edilmiş iletim hatları için tasarlanmış, iki farklı algoritma türü ile çeşitli test sistemleri üzerinde denenmiş, alınan sonuçlar karşılaştırılmıştır. Test sistemleri DigSILENT

üzerinde modellenmiş ve kısadevre analizleri yapılmış olup, bu sistemden alınan akım ve gerilim bilgileri MATLAB ortamında kodlanan algoritmalar için kullanılmıştır. Anahtar kelimeler: Arıza Yeri Bulma Algoritmaları, İletim Hatları, MOV, PMU, Seri Kapasitör.

A NEW APPROACH FOR IMPEDANCE BASED FAULT LOCATIONON TRANSMISSION LINES ABSTRACT

This study aims to explore exceptional case marking structures in Turkish by presenting novel data to contribute to the discussions on the syntactic positions and case checking properties of ECM-subjects, which are argued to get their accusative case from the matrix verb by (i) establishing long-distance agreement in either in-situ or embedded [Spec,CP] positions (Aygen 2002, Öztürk 2005a, Şener 2008, Özgen & Aydın 2016), or either (ii) raising to (Knecht 1986, Zidani-Eroğlu 1997, Moore 1998, Özsoy 2001, Arslan-Kechriotis 2016) or (iii) being base-generated in the matrix [Spec,vP] position (İnce, 2006)..

Keywords: Fault Location Algorithms, Transmission Lines, MOV, PMU, Series Capacitor.